

tagne Gange været bragt for ogsaa i Thingene; jeg mindes, at jeg her, da jeg en af de første Gange havde den Ære at møde som Cultusminister i Landstinget, havde Leilighed til at besvare en Interpellation af et Medlem, som spurgte, om det var Tilfældet, at der var nedsat en Commission til at tage Spørgsmaalet om en Omordning af Seminarierne og Skolelærerexamen under Overveielse. Da jeg overtog Ministeriet, fandt jeg denne Sag sat i Gang; der var nedsat en Commission af 4 Mænd, som ganske vist havde haft god Leilighed til at sætte sig nøie ind i Forholdene ved Seminarierne, — endnu nøiere, troer jeg, end den ærede sidste Taler efter sine egne Udtalelser har været istand til, — navnlig i Spørgsmaalet om Lærernes Dygtighed og den Vægt, der maa lægges paa, at de faae samme Frihed til at indrette deres Underviisning, som Lærerne i de lærde Skoler have. Der var altsaa nedsat en Commission af 4 Mænd — jeg kan gjerne nævne dem, nemlig: Professor Holbech, Medlem af Skoledirectionen her i Kjøbenhavn, Professor Steen, der er Medlem af Bestyrelsen og Docent ved den polytechniske Læreanstalt, Professor Rhyndel, som i flere Aar paa en meget dygtig Maade, hvad der er anerkjendt af Alle, har bestyret Seminariet i Tønder, og endelig Docent Fjord, en Mand, som ogsaa vil være flere af Thingets Medlemmer bekendt, navnlig ved hans særegne Virksomhed netop i den Retning at tilveiebringe gode Skolelærere og at hibringe dem et større Fond af Kundskaber, end de kunne erhverve sig ved Seminarierne. Det var alle Mænd, som vare nøie bekendte med Forholdene ved Seminarierne. Disse Mænd havde, som sagt, afgivet en Betænkning, og denne Betænkning stillede den Bemærkning i Spidsen, at, naar man vilde tage det Spørgsmaal under Overveielse, hvorvidt der var Anledning til at forandre Examensforholdene for Seminarierne og ved denne Overveielse kun vilde see hen til den Maade, hvorpaa Underviisningen og Examensvæsenet er ordnet ved Statsseminarierne, saa var der aldeles ingen Grund til at foretage nogen Forandring; de erklærede, at Underviisningen ved Seminarierne og den Maade, hvorpaa Examen der foregik, aldeles ikke trængte til

nogensomhelst Forandring. De pointerede derhos meget stærkt det Rigtige i, at Seminarielærerne fremdeles vedbleve selv at examinere ved Examen. Denne Commissions Betænkning blev selvfølgelig sendt til Erklæring til alle Seminariedirectioner, og de indhentede igjen Seminarieforstandernes Betænkning. Resultatet deraf var, at alle Directionerne uden Undtagelse, og alle Seminarieforstanderne med Undtagelse af een, nemlig Seminarieforstanderen i Vellinge, erklærede sig for ikke at sætte denne Sag i Bevægelse, da den ikke var nødvendig med Hensyn til Statsseminarierne, og da de ikke kunde finde det rigtigt, at man i dette Forhold gav efter for at bestræbe sig for at tilveiebringe en Lighed, som det dog er umuligt at bringe tilveie i menneskelige Forhold. Saaledes forelaa Sagen. Jeg maa dog fuldstændiggjøre min Beretning ved at udtale, hvorledes Commissionen havde tænkt sig Ordningen af Examensvæsenet. Den havde tænkt sig, at Seminarielærerne skulde vedblive at examinere ved Examen paa Seminarierne og fremdeles, at Directionsmedlemmerne, som ere faste Censurer eller ere berettigede til at betragtes som saadanne, skulde vedblive at have den samme Virksomhed; men ved Siden deraf vilde man danne en Censurcommission, bestaaende, om jeg huster ret, af 3 Mænd, som skulde reise omkring og censurere ved Seminarierne. Man haabede derved at tilveiebringe, at i det Mindste i de to væsentligste Fag ved Seminarieexamen de samme Mænd censurerede overalt. Det var ogsaa Meningen, at de skulde censurere de skriftlige Examensprøver, eller i alt Fald de væsentligste af dem. Jeg søgte, efterat denne Betænkning var kommen ind, at komme til Kundskab om, hvorvidt det var sandsynligt, at en Foranstaltning som den foreslaaede vilde være istand til at berolige den Stræben, som fandt Sted efter Lighed i dette Forhold, en Stræben, hvormed jeg forøvrigt for mit Vedkommende ikke havde stor Sympathi; thi jeg troer, at det er umuligt i dette Forhold, som i ethvert andet, at tilveiebringe absolut Lighed; den er ikke at tilveiebringe i menneskelige Forhold, og i alt Fald forekom den Ulighed, der forelaa, mig ikke at være anderledes, end at man